

22.8.2018

Julkinen

Sisäministeriö

Viite: SM:n lausuntopyyntö 26.6.2018 SM1819670 00.00.01.00.00 SM Dno-2018-282

Lausunto työryhmän ehdotuksesta poliisin toimivaltuuksiksi puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun

Sisäministeriö on pyytänyt mm. valtiovarainministeriön lausuntoa sisäministeriön työryhmän ehdotuksesta poliisin toimivaltuuksista puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun (SM009:2018). Poliisilain 2 lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joiden perusteella poliisilla olisi nykyistä kattavampi toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun voimakkeilla ja lyhytaikaisesti teknisillä välineillä, jos siitä ei aiheutuisi vähäistä suurempaa haittaa radio- ja muulle viestinnälle tai yleisen viestintäverkon laitteille ja palveluille. Poliisi voisi teknistä välinettä käyttäessään käsitellä lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää radioviestintää, välitystietoja ja sijaintietoja. Nykytilanteessa poliisin toimivaltuuksien ei katsota olevan riittävät ja ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 a §. Poliisin haltuunsa ottama lennokka tai alus olisi viipymättä palautettava omistajalleen, jollei olisi laissa säädettyä perustetta pitää sitä viranomaisen hallussa.

Ehdotuksessa todetaan taloudellista vaikutuksista seuraavaa. Ehdotus edellyttäisi poliisille laitehankintoja, joilla voitaisiin valvoa ja vaikuttaa lennokkeihin ja ko. aluksiin. Laitehankintojen kustannuksia on tällä hetkellä vaikea täsmällisesti arvioida. Kysymys olisi mittavista hankinnoista. Järjestelmien hinnat vaihtelevat 10 000 eurosta satoihin tuhansiin. Ehdotuksen mukaan tarvittaisiin joitakin kymmeniä järjestelmiä. Viranomaisten yhteishankinnat saattaisivat olla mahdollisia. Koulutusta olisi järjestettävä poliisimiehille, kysymys olisi tältä osin joistakin kymmenistä tuhansista euroista. Järjestelmien ylläpito ja jatkokehittäminen aiheuttaisi kustannuksia. Poliisi kykenisi uusilla järjestelmillä myös suoritumaan tehtävistään tehokkaammin ja vähemmin resurssein.

Suojelupoliisille ja Viestintävirastolle ei arvioida aiheutuvan merkittäviä kustannuksia.

Ehdotettava lainsäädäntö osaltaan vaikuttaa siihen, että useilla viranomaisilla on toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun yleisellä paikalla, mikä edellyttäisi jatkossa yhteensovittamista.

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Ehdotus on sinänsä kannatettava, mutta valtiovarainministeriö katsoo, että ehdotettu lainsäädäntö voidaan antaa ja laittaa voimaan ilman, että se edellyttää lisämäärärahaa poliisille tai muille viranomaisille. Lakiesityksen aiheuttamat välttämättömiksi katsottavat hankinnat tulee hoitaa nykyisten valtiontalouden

kehysten ja hyväksytyt valtion talousarvion puitteissa tarvittaessa määrärahoja uudelleen kohdentamalla. Lakiesityksessä tulee varta vasten tämä todeta.

Myöskin Viestintävirasto voi hoitaa uuden lainsäädännön sille aiheuttamat velvoitteet vahvistettujen kehystensä puitteissa huomioon ottaen se, että lainsäädännön aiheuttamat kustannukset eivät ehdotuksen mukaan olisi merkittäviä.

Valtiovarainministeriö pitää hyvänä sitä, että ehdotuksen yleisperusteluissa on otettu huomioon poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteistoiminnasta annetun lain (687/2009) 2 §:ssä säädetty menettely silloin, kun jokin viranomaisista suorittaa toisen viranomaisen puolesta tämän tehtäväalueeseen kuuluvan yksittäisen rikostorjuntaan liittyvän toimenpiteen käyttäen niitä toimivaltuuksia, joita se saa käyttää omalla tehtäväalueellaan sille kuuluvissa rikostorjuntatehtävissä. Lisäksi ehdotuksen perusteluissa on otettu huomioon edellä mainitun lain 3 § 1 momentti, jonka mukaan PTR-viranomaisen on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava tietoonsa tulleesta rikoksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sille PTR-viranomaiselle, jonka tehtäväalueeseen asia myös kuuluu, tekemällä siitä merkintä PTR-viranomaisten yhteiskäyttöiseen rekisteriin, ja 2 momentti, jossa on säädetty toimenpiteistä sopimisesta PTR-viranomaisten yhteisellä tehtäväalueella.

Lisäksi valtiovarainministeriö pitää tärkeänä poliisilakiin ehdotetun 15 a §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin kirjattua seikkaa, että lennokkia tai miehittämätöntä ilma-alusta voitaisiin tarvita myös muun viranomaisen kuin poliisin käsiteltävänä tai tutkittavana olevassa asiassa, ja mainintaa siitä, että tullirikosten tutkinta kuuluu Tullille rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) mukaisesti. Näissä tilanteissa toimivaltainen viranomaisen päättäisi lennokin tai ilma-aluksen luovuttamisesta omistajalleen.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Selinheimo, Jylhänkangas)
VO (Turunen)